

Den 6. januar 2009

Status 2008 for hovedindsatsområderne i regeringens handlingsplan for miljøeffektiv teknologi

Partnerskaber for innovation

Vandpartnerskabet

Vandpartnerskabet blev etableret i 2006 med bred interesse fra den danske vandsektor. I første fase af arbejdet blev fire undergrupper etableret med fokus på rekreativt vand (svømmebade), akvakultur, MBR-teknologi og vand i byer. Arbejdet i de tematiske spor har omfattet kompetenceanalyser i den danske vandsektor, teknologiafprøvning og markedsanalyser.

Ny rensningsteknologi er fx taget i brug i den nye "klorfri" svømmehal på Bernstorfsminde Efterskole, som blev indviet den 25. juni 2008. Teknologileverandøren Skjølstrup & Grønborg bragte projektet med ind i vandpartnerskabet og har selv udtrykt, at netop samarbejdet i vandpartnerskabet har bidraget til at forbedre projektet væsentligt. Foranlediget af vandpartnerskabet har Miljøstyrelsen igangsat to markedsanalyser af henholdsvis det europæiske marked for ny teknologi på svømmebadsområdet og behovet for integrerede vandløsninger i forbindelse med etableringen af nye byer i Kina.

Partnerskab om miljøeffektive landbrugsteknologier

Indsatsen er godt i gang. Der er bl.a. igangsat analyser om markedet for behandling af husdyrgødning og LCA analyse af forskellige gyllehåndteringsteknologier som led i partnerskabets indsats.

Partnerskab om renere skibsfart

Miljøministeriet indgik i oktober 2008 et partnerskab med Danmarks rederiforening om renere skibsfart. Der er tale om et strategisk partnerskab med fokus på indsatsen for at nedbringe luftforureningen fra skibsfart. Partnerskabet forventer i februar 2009 at lancere en fælles handlingsplan med en række konkrete initiativer. Der er givet tilskud til facilitering af partnerskabet i 2009.

De energirettede partnerskaber

Partnerskaberne for megavindmøller, brint/brændselsceller og biobrændstoffer fungerer indenfor rammerne af den miljøteknologiske handlingsplan i direkte tilknytning til regeringens energi- og klimainitiativer. Gennem partnerskaberne styrkes aktørernes kompetencer og relationer, ligesom partnerskaberne danner udgangspunkt for udarbejdelse af fælles udviklingsplaner og forretningsstrategier.

Partnerskabet for brint-/brændselsceller udsendte i starten af 2008 en strategi for teknologi- og markedsudvikling. Partnerskabet for megavindmøller har udgivet "Danmarks fremtid som kompetencecentrum for vindkraft" og publicerede i juni 2008 yderligere tre rapporter om *Afprøvning og demonstration af vindmøller*, *Vindkraftværker i energisystemet* og *Strategiske udviklingsområder for forskning, udvikling og demonstration indenfor vindenergi*. I 2008 er etableret et partnerskab for lavenergibyggeri. Partnerskabet vil udforme en samlet strategi, der omfatter både energirenovering af eksisterende byggeri og en fortsat indsats inden for nybyggeriet. De energirettede partnerskaber modtager støtte fra EUDP.

Målrettet og styrket eksportfremme

På eksportområdet har der været fokus på at promovere danske miljøløsninger, herunder den danske erfaring med at kombinere fortsat vækst og velstand med markante miljøforbedringer. Hensigten er at styrke dansk miljøeksport, det danske "brand" på miljøområdet, samt videreudvikle og styrke danske miljøvirksomheders position på det globale marked. Miljøministeren har deltaget i en række officielle eksportfremstød i Zaragoza (Expo 2008 med temaet vand), Sydøsteuropa og Kina. Flere besøg i udlandet er under forberedelse, bl.a. til Indien og Kina i 2009.

Der er indgået en bilateral miljøaftale med Kina med fokus på miljøeffektiv teknologi, og en tilsvarende aftale med Indien er udarbejdet og forventes at blive underskrevet i begyndelsen af 2009. Aftalerne indgår i regeringens handlingsplaner for et styrket samspil med de to lande, hvor der er særlig fokus på miljø, klima og energi.

Der er udarbejdet et nyt koncept, "Danish Lessons", for formidling af danske miljø- og energipolitiske løsningsstrategier og erfaringer. Materialet er målrettet udenlandske beslutningstagere. Konceptet dækker i første omgang vandområdet, og planen er i løbet af 2009 også at dække f.eks. luft-, affalds- eller kemikalieområdet. Der er igangsat et projekt, der har til formål at opgøre danske miljøvirksomheders styrkepositioner, herunder at opgøre eksport og produktion. Resultatet vil bl.a. kunne danne udgangspunkt for prioritering af globaliseringspuljen samt for den videre indsats for fremme af dansk miljøteknologi.

Vandpartnerskabet arrangerede i samarbejde med Innovation Center Denmark i Californien en workshop i oktober 2008 i Silicon Valley med deltagelse af en bred kreds af danske vandvirksomheder. Workshoppen vurderes at få stor betydning for det fremtidige samarbejde med amerikanske virksomheder, investorer og vidensinstitutioner på området.

Forskning

Som et element i handlingsplanen for miljøeffektiv teknologi blev der afsat 144 mio. kr. i perioden 2007-2009 fra globaliseringsmidlerne til strategisk forskning inden for miljøeffektiv teknologi med fokus på vand, luftforurening, landbrug, jordforurening, kemikalier og støj.

I tilknytning til finanslovsaftalen for 2009 er der afsat yderligere 10 mio. kr. i 2009 og 40 mio. kr. i 2010 til strategisk forskning i konkurrencedygtige miljøteknologier. Der vil blive tale om et bredt udbud, hvor der vil være fokus på danske virksomheders mulighed for at udvikle konkurrencedygtige bidrag til at løse væsentlige globale miljøudfordringer. Samlet forventer det Strategiske Forskningsråd i 2009 at udbyde 120 mio. kr. (inkl. 2010 midler) til strategisk forskning i konkurrencedygtige miljøteknologier.

Rådgivning, information og videnopbygning

Sekretariat for miljøeffektiv teknologi i Miljøministeriet blev etableret i efteråret 2007. I 2008 har sekretariatet prioriteret information og rådgivningsaktiviteter rettet mod virksomheder og andre. En særlig virksomhedsrådgiver, der har fokus på finansieringsmuligheder særligt indenfor EU, er blevet tilknyttet sekretariatet. Sekretariatet oplever en stigende række henvendelser fra virksomheder

og vidensinstitutioner om især muligheder for tilskud eller andre former for finansiering af udvikling, test og demonstration af teknologi.

Der er lanceret en ny hjemmeside (www.ecoinnovation.dk) i februar 2008. Hjemmesiden er en samlet indgang for virksomheder, iværksættere og andre, der søger informationer og følger udviklingen på miljøteknologiområdet. Der er etableret samarbejdsrelationer til bl.a. de Regionale Væksthuse, Eurocenter og Dansk Eksportråd. Sekretariatet har indgået samarbejdsaftaler med de fem regionale væksthuse, og som led heri er der udpeget "miljøteknologi-ambassadører" i hvert af væksthuse. Der er afholdt et to dages seminar for ambassadørerne, hvor de er blevet introduceret til handlingsplanen og sekretariatets tilbud og aktiviteter. Der er en løbende dialog i forhold til vejledning af konkrete virksomheder, og der er planlagt fælles arrangementer målrettet iværksættere og vækstvirksomheder.

Udarbejdelse af gode eksempler på udvikling af miljøteknologi i danske virksomheder er i gang. Eksemplerne skal bl.a. belyse virksomhedsnære aspekter af arbejdet med miljøeffektiv teknologi og inspirere andre virksomheder. Et projekt om udarbejdelse af et katalog over danske vidensinstitutioners kompetence på miljøområdet er også igangsat. Formålet er at lette virksomhedernes muligheder for at finde frem til relevant viden på miljøområdet.

Målrettet fremme af miljøeffektiv teknologi i EU

I EU deltager Danmark løbende i opfølgningen på og videreudvikling af EU's handlingsplan for miljøteknologi – ETAP. Danmark har bl.a. foreslået Kommissionen at sætte fokus på teknologier til klimatilpasning f.eks. gennem afholdelse af en konference i København som optakt til FN's Klimakonference. Miljøministeriet følger løbende med i og informerer om EU's forskellige støtteordninger og andre initiativer vedrørende miljøteknologi.

EU Kommissionen forventes i starten af 2009 at fremlægge et forslag til en ny forordning om en Europæisk verifikationsordning for miljøteknologi. Formålet er at fremme udviklingen af nye miljøteknologier i EU. Miljøministeriet har i 2008 været vært for en workshop for dels at informere virksomheder og andre aktører, dels at få input til at præge EU's arbejde på området.

Der er igangsat en analyse af reguleringen på luftområdet særligt i EU-regi set i relation til fremme af ny teknologi. Dette omfatter information til teknologiudviklere om forventede miljøkrav på kort til mellemlang sigt og såkaldt "teknologiske fremsyn" om teknologiske muligheder indenfor specifikke teknologiområder.

Klima- og energiteknologi

Handlingsplanens fokus på klima- og energiteknologi implementeres indenfor rammerne af det Energiteknologiske Udviklings- og Demonstrations Program (EUDP), som blev etableret den 1. juni 2007. Sekretariatet for EUDP er placeret i Energistyrelsen, Klima- og Energiministeriet.

Miljøeffektive landbrugsteknologier

Der er sket en indsats for at fremme dansk deltagelse i internationale forskningsaktiviteter. Miljøstyrelsen har taget initiativ til opbyggelsen af et forskningsnetværk (ERA net) i EU-regi indenfor informations- og kommunikationsteknologi (IKT). Udviklingen af IKT til landbruget forventes at kunne bidrage til en mere ressource- og miljøeffektiv produktion.

Opbygning af en certificeringsordning til miljøeffektive landbrugsteknologier er i gang, og Miljøstyrelsen har i den forbindelse indledt et samarbejde med blandt andet det hollandske Miljøministerium, det tyske Fødevareministerium og det tyske Miljøagentur om udviklingen af fælles testprotokoller til test og certificering af en række miljøeffektive landbrugsteknologier. Miljøstyrelsen forventer at sætte driftsopgaven i forbindelse med certificeringsordningen i EU-udbud i marts 2009.

Teknologilisten indgår i loven om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. og er en vejledende liste over miljøeffektive og driftssikre teknologier, som husdyrbrug og kommuner kan anvende i forbindelse med miljøgodkendelser. Miljøstyrelsen har igangsat en løbende optagelse af nye miljøeffektive teknologier på listen.

Et rent og uspoleret vandmiljø

Under tilskudsordningen til udvikling, test og demonstration af ny miljøteknologi er der gennemført 2 annoncerunder i 2008 inden for "Et rent og uspoleret vandmiljø". Til de to runder var 12,3 mio. kr. til fordeling. Der er under de to runder modtaget i alt 37 ansøgninger, hvor der samlet blev søgt om tilskud på ca. 32 mio. kr. Der er givet tilskud på i alt ca. 10,9 mio. kr. fordelt på 19 projekter. 1,4 mio. kr. forventes overført til 2009 og forventes anvendt til 4-5 projektansøgninger fra 2. runde, hvor den endelige faglige vurdering ikke kunne afsluttes i 2008.

Der er til "et rent og uspoleret vandmiljø" desuden afsat 2 mio. kr. (2007 + 2008) til analyser, udredninger o. lign. Der er indgået kontrakter i løbet af 2008 inden for bl.a. genanvendelse af regnvand til WC-skyl og analyser af "best available technologies" indenfor dambrugsområdet.

Et sundt miljø

Der er under tilskudsordningen til udvikling, test og demonstration af ny miljøteknologi gennemført 3 annoncerunder i 2008 inden for området "Et sundt miljø", som omfatter luftforurening, støj og kemikalier. Den første runde med fokus på luft og støj, den anden runde med fokus på kemikalier m.m., og den tredje runde var en genannoncering af første runde. Til de tre runder var der 14,1 mio. kr. til fordeling. Der er i alt indkommet 28 ansøgninger, og der blev søgt om tilskud på 33,3 mio. kr. Der er ydet tilskud på 13,6 mio. kr. fordelt på 14 projekter. 0,5 mio. kr. forventes overført til 2009.

Der er til "Et sundt miljø" desuden afsat 2 mio. kr. (2007 + 2008) til analyser, udredninger o. lign. Der er igangsat et projekt om styrkepositioner på kemikalieområdet som supplement til den generelle styrkepositionsanalyse og analysen med fokus på luftområdet samt et projekt om substitution af ftalater. Et planlagt projekt om luftforurening ved afbrænding af restprodukter fra gyllehåndtering er af praktiske grunde udskudt til 2009.